

MOTIONER

VÄCKTA HOS

STOCKHOLMS STADSFULLMÄKTIGE ÅR 1912.

N:r 28.

Af herr **Ström**, om ökad anslag i 1913 års stat till den kostnadsfria bespisningen af folkskolebarn.

Till Stockholms stadsfullmäktige.

Den dyrtid, som för närvarande råder i vårt land och som icke minst i Stockholm är högst kännbar, tvingar till allvarliga åtgärder i olika riktningar. Bland de åtgärder, som torde påkallas närmast för att lindra själfva följderna af de svåra tiderna, böra icke förgätas omsorgen om barnen. Redan under normala tider finns det i en stad af Stockholms storlek massor af familjer, där barnen aldrig få äta sig mätta; särskildt i arbetarefamiljer med stora barnskaror är svälten ofta en daglig gäst. I våra dagar, då man från skilda läger, men framför allt från håll, där man säger sig särskildt värna om det nationella, hör predikas, hur viktigt det är, att landets befolkningssiffra icke går tillbaka, bör det vara så mycket angelägnare att värna om det uppväxande släktet. Särskildt gäller det att bereda föräldrar med talrik barnskara så stort bistånd som möjligt. De barnrika familjerna ha det i allmänhet af olika anledningar synnerligen svårt. De ha svårigheter att få hyra, ty husvärdarna vilja icke veta af dem. När de efter stora mödor få sig ett tak öfver hufvudet, oftast i de sämsta husen, få de lefva under en trångboddhet, som är fruktansvärd. Siffrorna från bostadsräkningen i Stockholm tala härvidlag ett språk, som ingen kan borttolka eller missförstå. I dessa hem lida i många fall barnen en skriande nöd. Men äfven i många andra fattiga hem. Kommer sedan till dessa missförhållanden och

olyckor äfven en dyrtid, som afsevärdt höjer priserna på så godt som alla de nödvändigaste livsmedlen och förnödenhetsvarorna och denna dyrtid visst icke är en efter några veckor eller månader öfvergående tillfällig prisstegring, utan har påtaglig tendens att sträcka ut sig öfver afsevärd tid, så bli förhållandena synnerligen olyckliga. Den rena nöden blir en daglig gäst i tusentals hem. Vid sådana tillfällen sträcker sig behovet af bistånd äfven till familjer, som under normala tider visserligen kunnat draga sig fram utan hjälp men nu ej längre se sig möjlighet att ensamma reda sig utan att barnen få lida. Vid alla dyrtider kräfs det, att, så länge de bestående olyckliga samhällsförhållandena, som själfva framkalla eller möjliggöra de flesta missförhållandena och ekonomiska olyckor, existera och få existera, samhället på ett särskildt sätt rycker till hjälp. Och framför allt är det en bjudande plikt att härvidlag något göres för att komma de hungrande barnen till hjälp.

Stockholms stad har hittills under några år lämnat ett årligt anslag på 70,000 kronor till bespisning af folkskolebarn. För detta anslag ha det senaste året c:a 2,300 barn i stadens folkskolor erhållit kostnadsfri middag. Genom andra medel än stadens ha ytterligare bespisats c:a 900 barn. Tillsammans ha sålunda c:a 3,000 skolbarn erhållit åtminstone ett ordentligt mål mat pr dag så länge bespisningen hvarje år pågått. Men hela det i Stockholms stads folkskolor inskrifna barnantalet (1911) är c:a 26,000.

Man finner sålunda hvilken ringa procent af hela barnantalet det är som kommer i tillfälle att få del af den kommunala bespisningen. Och dock har bespisningen tydligen försiggått så långt de tillgängliga medlen efter beräkning sträckt sig, alldenstund endast ett saldo på c:a 800 kronor för 1911 uppstått. Af detta framgår huru *alldeles* otillräckligt det utgående anslaget måste vara under *dyrtidsår*, sådana som vi nu redan äro inne i. Under sådana år torde det dels vara behöfligt att jämka på villkoren för bespisnings erhållande, så att ökad antal barn kunna komma i tillfälle att åtnjuta skolkost, dels torde det vara nödvändigt att utsträcka terminerna för skolbespisningens utgående. Dessa terminer ha under vårterminen 1911 varit från och med den 16 januari—31 maj, tillsammans 103 dagar, och under höstterminen från och med den 2 oktober—16 december, eller 62 dagar. Sammanlagdt 165 dagar af årets 365. Redan under ett normalt år torde dessa terminer vara alldeles för korta. Men i all synnerhet under dyr-

tider. Här torde det vara af nöden, att bespisningen utsträcker att åtminstone omfatta samma tid, som undervisningen pågår. Men helst borde väl äfven så ställas, att under den hårda och kalla tiden vid jul, då äfven arbetslösheten börjar bli rätt omfattande, tillfällen beredes, också under den tid skolorna äro stängda, de skolbarn, som däraf äro i behof, kostnadsfri middagsspisning.

I anslutning till hvad här ofvan framhållits hemställas:

att stadsfullmäktige utöfver det anslag af 70,000 kr., som nu utgår till öfverstyrelsen för bespisning af folkskolebarn, måtte uti 1913 års stat upptaga ett belopp af 70,000 kronor, utgående under år 1913 och 1914 med 35,000 kronor hvarterdera året, att ställas till öfverstyrelsens förfogande i och för utvidgning af den kostnadsfria bespisningen att utgå närmast i enlighet med i motionen angifna synpunkter.

Stockholm den 21 oktober 1912.

Fredrik Ström.